

Få rajgræsplanter i tidligt sået hvede

Konklusion: Tidlig sået hvede burde give meget rajgræs, men effekten af ingen frøspild i forfrugten samt gentagne harvninger har vist sig god.

KONKLUSION

Af Carsten Fabricius, landskonsulent, Seges Innovation
 På endnu en regnvejrsgang i juni 2024 fik jeg en overraskelse, da jeg besøgte markerne på Nordmors hos Thomas Bennedsgaard. Jeg tænkte, at nu skulle jeg se en tidlig sået hvedemark med meget rajgræs.

Vi kender effekten af at så tidlig. Det er meget stor fremspiring af rajgræs, der udvikler sig til planter med mange aks, hvilket accelererer den store opformering, vi ser i mange marker.

Selv efter gode forfrugter med effektiv bekæmpelse, som for eksempel i raps, ser vi ofte landmænd falde i med begge ben, når de tror, problemet er løst og sår vinterhvede tidligt. Efterfølgende oplever de meget store udfordringer med rajgræs.

Men det skete ikke på Nordmors i 2023.

Arealet med tidligt sået hvede fremstår i 90 procent af arealet uden rajgræs i nævneværdig grad. I et enkelt område er der en del rajgræs. Thomas Bennedsgaard har håndluget den omkringliggende mark ved parcellerne, og det var overkommeligt at få væk. Det strider mod enhver viden, så hvorfor ser det sådan ud? Der er flere faktorer og forklaringer, der kan give noget af svaret.

Ingen frøspild i raps

Thomas har, med sin øverlige bearbejdning i 4-8 centimeters dybde, ikke i nævneværdig grad fået trukket rajgræs-

frø op fra jordens frøpulje. Samtidig har han i det bearbejdede lag harvet tre gange fra høst til såning og dermed tømt ud af puljen af de rajgræsfrø, der vil spire. Han har således lavet gentagne falske såbed.

En målrettet bekæmpelse med glyphosat inden såning har betydet, at der har været en ren overflade at placere hveden i. Næste stik tager Thomas hjem 14. september ved sin præcise sprøjtning mod græsukrudt i vækststadium 10. Han anvendte Mateno Duo Timeren, der viser det præcise tidspunkt, hvor afgrøden er i vækststadium 10. Med sin Boxer og Mateno Duo løsning har han fået meget stor effekt på det rajgræs, der var under fremspiring.

Sen såning udfordrer

Den sene såning af vinterhvede, som blev praktiseret i Fjordlands parcel, viser sine udfordringer. Hveden blev etableret, men drukne-

Thomas Bennedsgaard har fået etableret en flot vinterhvedemark - og helt overraskende uden rajgræs. Effekt af gentagne harvninger og optimal sprøjtning har givet gevinst i år.

de i regnen. Desværre kan vi på grund af omsåningen ikke se, hvad den sene etablering havde bevirket af fremspi-

Anvendte IPM-tiltag

- Udnytte, at der ikke er frøspild fra rajgræs i forfrugten, vinterraps.
- Falske såbed, hvor øverlig harvning tømmer frøpuljen inden såning af vintersæd.
- Præcis timing af ukrudtsprøjtning i efteråret.
- Sen såning af hvede - dog en udfordring i våde efterår.
- Vårsæd i stedet for vintersæd efter god hvedeforfrugt.

ring af rajgræs. Men der er ingen tvivl om, at den også ville have givet minimal fremspiring af rajgræs.

I dette tilfælde blev hveden etableret i efteråret. Men mange, der praktiserer udsat såtidspunkt, oplevede dette efterår, at de aldrig fik sået.

Seges-parcellen var planlagt med vårbyg fra start, og Fjordlands blev omsået med vårbyg. 2024-sæsonen har igen vist, at det er udfordrende med vårsæd på lerjord. Vårbyggen blev først sået i slutningen af april. Derfor vil Thomas Bennedsgaards hvedemark formentlig give et højere udbytte end vårbyggen.

I efteråret 2024 etableres igen vinterhvede i hele marken, da projektet stopper for Thomas Bennedsgaards vedkommende. Seges-parcellen sås direkte, og resten harves øverligt. Der foretages en optælling af rajgræs i hveden i efteråret, for at konkludere, om indsatsen i parcellerne har givet en langtidseffekt.